İlk Türk İslam Devletleri — Deneme

Akıllı Soru · 05.11.2026 · 10 soru

1. 751 yılında, Müslümanlarla birlikte Çin’e karşı mücadele edilen askerî olay aşağıdakilerden hangisidir?

A) Talas Savaşı

B) Dandanakan Savaşı

C) Pasinler Savaşı

D) Malazgirt Muharebesi

E) Kösedağ Savaşı

2. 1040 yılında Gaznelilere karşı kazanılarak Büyük Selçuklu Devleti’nin resmen kurulmasını sağlayan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Talas Savaşı

B) Dandanakan Savaşı

C) Pasinler Savaşı

D) Malazgirt Muharebesi

E) Kösedağ Savaşı

3. 1071 yılında kazanılarak Anadolu’nun kapılarını Türklere açan zafer aşağıdakilerden hangisidir?

A) Talas Savaşı

B) Dandanakan Savaşı

C) Pasinler Savaşı

D) Malazgirt Muharebesi

E) Kösedağ Savaşı

4. 751 yılında Müslümanlarla birlikte Çin’e karşı savaşan toplulukların yer aldığı mücadele aşağıdakilerden hangisidir?

A) Pasinler Savaşı

B) Talas Savaşı

C) Dandanakan Savaşı

D) Miryokefalon Savaşı

E) Malazgirt Muharebesi

5. Türkiye Selçuklu Devleti’nin 1077’de, Harzemşahlar Devleti’nin 1097’de kurulduğu ve Büyük Selçuklu Devleti’nin 1157’de yıkıldığı düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisi bu kronolojiyle uyuşmaz?

A) Türkiye Selçuklu Devleti — 1077

B) Harzemşahlar Devleti — 1097

C) Büyük Selçuklu Devleti — 1156

D) Gazneli Devleti — 1187

E) Karahanlı Devleti — 1212

6. 963 yılında kurulan Gazne merkezli siyasi teşekkülün hükümdarı Mahmut, Türk hükümdarları arasında ilk kez bir hükümdarlık unvanını kullanmıştır. Buna göre bu unvan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Melik

B) Kağan

C) Hakan

D) Han

E) Sultan

1040'ta Gaznelilere karşı kazanılan Dandanakan Savaşı, Selçukluların siyasi teşkilatlanması bakımından önemli bir dönüm noktasıdır. 1071'deki Malazgirt zaferi ise Anadolu'daki Türk ilerleyişinin önünü açmıştır.

7. Buna göre Dandanakan Savaşı'yla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Anadolu'nun kapılarını Türklere açtığına

B) Gaznelilerin zaferiyle sonuçlandığına

C) Büyük Selçuklu Devleti'nin kuruluşuna zemin hazırladığına

D) Türkiye Selçuklu Devleti'ni kurduğuna

E) Bizans'la yapılan ilk savaş olduğuna

İlk Türk-İslam devletleriyle ilgili kronolojide 1077 ve 1097 kuruluş, 1157, 1187 ve 1212 ise yıkılış tarihleri arasında gösterilmiştir.

8. Bu kronolojik bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Türkiye Selçuklu Devleti 1077 yılında kurulmuştur.

B) Harzemşahlar Devleti 1097 yılında kurulmuştur.

C) Büyük Selçuklu Devleti 1157 yılında yıkılmıştır.

D) Gazneli Devleti 1187 yılında yıkılmıştır.

E) Karahanlı Devleti 1230 yılında yıkılmıştır.

9. I. 751 yılında Müslümanlarla birlikte Çin’e karşı mücadele edilmiştir. II. Pasinler Savaşı 1040 yılında gerçekleşmiştir. III. 1071 zaferiyle Anadolu’nun kapıları Türklere açılmıştır. Buna göre yukarıdaki yargılardan hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) I ve III

10. 963 yılında kurulan Gazneli Devleti'nde “Sultan” unvanını kullanan ilk Türk hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Melikşah

B) Gazneli Mahmut

C) Tuğrul Bey

D) Satuk Buğra Han

E) Alp Arslan

Cevap Anahtarı

1. A	2. B	3. D	4. B	5. C
6. E	7. C	8. E	9. E	10. B

Çözümler

1. 751 yılı ve Çin'e karşı Müslümanlarla birlikte mücadele edilmesi, aranan olayın Talas Savaşı olduğunu gösterir. Dandanakan Savaşı aynı yüzyılda gerçekleşmiş olsa da Gazneliler ile Selçuklular arasındaki mücadeledir; bu nedenle doğru cevap olamaz.

2. 1040 yılında Gaznelilere karşı kazanılan savaş Dandanakan Savaşı'dır ve bu zafer Büyük Selçuklu Devleti'nin resmen kurulmasını sağlamıştır. Pasinler Savaşı ise 1048'de Büyük Selçuklu ile Bizans arasındaki ilk savaş olarak gerçekleşmiştir.

3. Anadolu'nun kapılarının Türklere açılmasını sağlayan zafer, 1071'de kazanılan Malazgirt Muharebesi'dir. Pasinler Savaşı 1048'de Büyük Selçuklu ile Bizans arasındaki ilk savaş olmuş, bu nedenle güçlü ancak yanlış bir alternatiftir.

4. 751 yılı ve Çin'e karşı Müslümanlarla birlikte mücadele edilmesi, Talas Savaşı'nın ayırt edici bilgileridir. Pasinler, Dandanakan ve Malazgirt farklı tarihlerdeki savaşlardır.

5. Verilen kronolojide Türkiye Selçukluları 1077'de, Harzemşahlar 1097'de kurulmuş, Büyük Selçuklular 1157'de yıkılmıştır. Bu nedenle 1156 tarihi, ilgili olay için bir yıllık kaymadır; diğer tarihler listede yer almaktadır.

6. 963 yılında kurulan Gazneli Devleti ile ilişkilendirilen Mahmut, Türk hükümdarları arasında bu unvanı ilk kullanan kişidir. C, B, D ve A aynı hükümdarlık unvanları kümesinde yer alsa da verilen olguyla örtüşmez.

7. Dandanakan'da Selçukluların Gaznelilere karşı kazandığı zafer, Büyük Selçuklu Devleti'nin resmen kurulmasıyla ilişkilendirilmiştir. B zaferin tarafını tersine çevirir, E Pasinler Savaşı'na ait bir özelliktir, A Malazgirt'in sonucunu Dandanakan'a aktarır ve D Türkiye Selçuklu Devleti ile Büyük Selçuklu Devleti'ni karıştırır.

8. E ifadesi kronolojiyle bağdaşmaz; Karahanlı Devleti için verilen yıkılış yılı 1212'dir. D içindeki 1187 yılı ise kronolojide yer almakla birlikte Gazneli Devleti'nin yıkılışıyla ilişkilendirilmiştir.

9. E kapsamındaki 751 yılına ilişkin mücadele ve 1071 zaferinin sonucu kaynaklarla doğrulanmaktadır. B ise Pasinler Savaşı için 1040 yılını verir; 1040 yılı Dandanakan Savaşı'na, Pasinler Savaşı ise 1048 yılına aittir.

10. B, 963 yılında kurulan Gazneli Devleti'nde "Sultan" unvanını kullanan ilk Türk hükümdarıdır. C ve E Büyük Selçuklu hükümdarları, A Büyük Selçuklu sultanı, D ise Karahanlı hükümdarıdır.